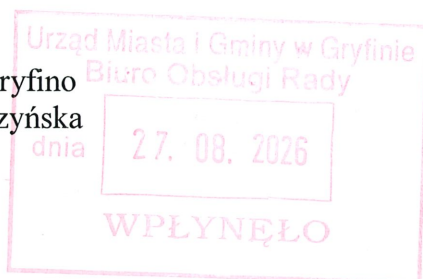
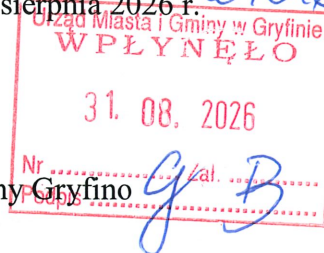

Radna Gminy Gryfino
Magdalena Pieczyńska

Gryfino, dnia 26 sierpnia 2026 r.

Pan
Mieczysław Sawaryn
Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino

INTERPELACJA – ZAPYTANIE

Zgodnie z § 23 Statutu Gminy Gryfino składam interpelację – zapytanie w związku w sprawie kształtowania przestrzeni wizualnej miasta i gminy Gryfino oraz stworzenia spójnej polityki dotyczącej murali i sztuki w przestrzeni publicznej

Szanowny Panie Burmistrzu,

jako radna drugiej kadencji oraz mieszkanka Gryfina zwracam się w imieniu mieszkańców z pytaniem o to, czy Gmina posiada pomysł na świadome i długofalowe kształtowanie przestrzeni wizualnej naszego miasta i gminy.

W ostatnim czasie murale, grafiki i inne formy artystycznego zagospodarowania przestrzeni publicznej pojawiają się w Gryfinie coraz częściej. Sama idea jest mi bliska i właśnie dlatego uważam, że nie powinna być realizowana w sposób przypadkowy i akcyjny. Mam bowiem wrażenie, że po latach, kiedy w tym zakresie działało się niewiele, nastąpiło gwałtowne przejście do sytuacji, w której kolejne ściany są zagospodarowywane kolejnymi realizacjami. „O, jest ściana – zróbmy mural. O, jest kolejna – zróbmy kolejny.” Taki sposób działania trudno jednak nazwać polityką kształtowania przestrzeni. Miasto nie jest zbiorem przypadkowych ścian.

Jeżeli na realizację pojedynczego przedsięwzięcia przeznaczamy dziesiątki tysięcy złotych – w przypadku dwóch murali przy ul. Szczecińskiej mowa była o kwocie blisko 60 tys. zł – tym bardziej powinniśmy wiedzieć, jaki jest cel takich działań, jak wpisują się one w przestrzeń miasta i czy tworzą jakąkolwiek większą całość.

Tymczasem Gmina nie posiada obecnie programu, regulaminu dotyczącego murali i street artu ani dokumentu określającego zasady artystycznego kształtowania tego rodzaju przestrzeni. A przecież na początku obecnej kadencji potrafiłmy jako samorząd uporządkować inną, pozornie mniej spektakularną, ale również dotyczącą przestrzeni publicznej kwestię – nazewnictwo ulic, skwerów i innych miejsc. Powołany został Zespół ds. Nazewnictwa Ulic, Skwerów i Placów w Gminie Gryfino. Skoro potrafiłmy stworzyć mechanizm, dzięki któremu decyzje dotyczące nazw miejsc są analizowane, konsultowane i podejmowane w sposób uporządkowany, dlaczego podobnego rozwiązania nie mielibyśmy zastosować do murali i innych trwałych ingerencji w przestrzeń wizualną miasta?

Być może właściwym rozwiązaniem byłoby powołanie Zespołu ds. Murali i Sztuki w Przestrzeni Publicznej albo rozszerzenie kompetencji istniejącego Zespołu ds. Nazewnictwa o ten obszar. Zespół taki mógłby opiniować lokalizację, tematykę i kontekst planowanych realizacji oraz dbać o to, aby poszczególne przedsięwzięcia nie były od siebie oderwane.

Szczególnie istotne jest to w przypadku ul. Szczecińskiej i placu Sybiraków. Ul. Szczecińska to dla wielu mieszkańców przestrzeń kojarząca się z Gryfińskim Domem Kultury, jego działalnością artystyczną, teatrem, tańcem, pracowniami, wydarzeniami i festiwalami, w tym Włóczykijem. Dziś, w związku z funkcjonowaniem PUKArt, ta przestrzeń nabiera znaczenia jako miejsce działalności kulturalnej.

Am

Integralną częścią tego obszaru jest również plac Sybiraków – miejsce pamięci, w którym oddawany jest hołd osobom dotkniętym deportacjami oraz ofiarom i bohaterom historii. Tymczasem przestrzeń ta nie jest dziś, w mojej ocenie, adekwatna do znaczenia, jakie jej przypisujemy. Z jednej strony podejmujemy kolejne działania mające „ożywiać” ściany i przestrzeń poprzez murale, z drugiej – miejsce pamięci i jego bezpośrednie otoczenie wciąż nie tworzą reprezentacyjnej, przemyślanej całości.

Czy naprawdę nie jest to moment, aby spojrzeć w tym przypadku na ten fragment Gryfina jako na jeden obszar – kultury, historii i pamięci – i zaprojektować go jako całość? Dlaczego nie stworzyć tam przestrzeni, która poprzez sztukę opowiadałaby o Gryfinie: jego historii, kulturze, lokalnych twórcach, wydarzeniach i ludziach? Dlaczego kolejne ściany mają być traktowane jako niezależne powierzchnie, zamiast stać się elementami jednej, świadomie zaprojektowanej przestrzeni?

W tym kontekście szczególnie istotne jest również pytanie o Zespół ds. opracowania koncepcji rozwoju infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino. Skoro Burmistrz powołał zespół, którego zadaniem jest zajmowanie się koncepcją rozwoju infrastruktury kulturalnej, to chciałabym wiedzieć, czy przestrzeń wokół GDK i PUKArt, w tym ul. Szczecińska i plac Sybiraków, jest przedmiotem jego prac i czy zespół ten ma wpływ na sposób jej zagospodarowania oraz wykorzystania do celów kulturalnych.

Nie powinno być tak, że jeden zespół pracuje nad przyszłością infrastruktury kulturalnej, a równolegle inne działania dotyczące przestrzeni związanej z kulturą są podejmowane bez szerszego odniesienia do tej koncepcji.

Dlatego zwracam się z następującymi pytaniami:

1. Czy Gmina Gryfino zamierza opracować spójny program lub zasady kształtowania przestrzeni wizualnej miasta i gminy, obejmujące w szczególności murale, grafiki, graffiti i inne formy sztuki w przestrzeni publicznej? Jeżeli nie – dlaczego?
2. Kto obecnie podejmuje decyzje o lokalizacji i charakterze takich realizacji oraz czy przy tych decyzjach analizowany jest ich wpływ na całą przestrzeń, a nie tylko na pojedynczy budynek czy ścianę?
3. Czy Burmistrz rozważy powołanie Zespołu ds. Murali i Sztuki w Przestrzeni Publicznej albo rozszerzenie kompetencji istniejącego Zespołu ds. Nazewnictwa Ulic, Skwerów i Placów o opiniowanie takich realizacji? Jeśli nie – jakie inne rozwiązanie Gmina proponuje, aby zapewnić spójność i ciągłość decyzji w tym zakresie?
4. Czy działania dotyczące murali są konsultowane lub koordynowane z Zespołem ds. opracowania koncepcji rozwoju infrastruktury kulturalnej w Gminie Gryfino? Jeżeli tak, proszę wskazać, w jaki sposób. Jeżeli nie – dlaczego działania dotyczące przestrzeni związanej z kulturą są prowadzone poza pracami tego zespołu?
5. Czy Gmina ma konkretny pomysł na całościowe zagospodarowanie ul. Szczecińskiej, PUKArt, otoczenia GDK oraz placu Sybiraków jako przestrzeni kultury, historii i pamięci? Jeżeli nie – czy zamierza taki pomysł opracować?
6. Czy Gmina rozważa rozpoczęcie prac nad szerszą polityką krajobrazową miasta, w tym nad uchwałą krajobrazową, tak aby murale, reklamy, szyldy, banery, mała architektura i inne elementy przestrzeni publicznej nie były traktowane jako odrębne, przypadkowe działania, lecz jako element świadomie kształtowanego krajobrazu miasta?

Nie oczekuję, że każda ściana w Gryfinie będzie wyglądała tak samo. Nie chodzi również o ograniczanie artystów ani o tworzenie kolejnego dokumentu tylko po to, żeby znalazł się na półce. Chodzi o elementarną rzecz: o wizję. Jeżeli pomysł murali ma być jednym z elementów budowania atrakcyjności i tożsamości Gryfina, to powinien być realizowany konsekwentnie, z poszanowaniem charakteru miejsca i w odniesieniu do historii oraz przyszłości miasta.

Tymczasem dziś można odnieść wrażenie, że mamy raczej serię kolejnych akcji niż politykę miejską. Kolejne ściany pojawiają się szybciej niż odpowiedź na pytanie, co właściwie chcemy dzięki nim osiągnąć. Co więcej, przy braku jasno określonej koncepcji trudno oprzeć się wrażeniu, że niektóre działania mogą być odbierane bardziej jako promocja konkretnych osób, organizatorów czy uczestników poszczególnych przedsięwzięć niż jako konsekwentna promocja samego Gryfina. A przecież powinno być odwrotnie. To Gryfino powinno być tutaj bohaterem. Jego historia. Jego kultura. Jego mieszkańcy. Jego miejsca. Jego pamięć i współczesność.

Dlatego uważam, że zanim powstaną kolejne murale i zanim kolejne dziesiątki tysięcy złotych zostaną przeznaczone na pojedyncze realizacje, warto odpowiedzieć sobie na podstawowe pytanie: Czy chcemy tylko malować kolejne ściany, czy chcemy świadomie stworzyć wizualną tożsamość Gryfina?

Proszę o odpowiedź czy Burmistrz dostrzega potrzebę odejścia od działań doraźnych i akcyjnych na rzecz spójnej, długofalowej polityki kształtowania przestrzeni wizualnej miasta i gminy, oraz jakie konkretne działania zamierza w tym zakresie podjąć.

Radna Gminy Gryfino
Magdalena Pieczyńska

